

[Axel Kristensen.]

sparelses, naar man gaar paa indskrænket Drift, fordi man kan formindske sine Udgifter væsentligt og dog beholde en vis Kærnestab i Virksomheden, der senere kan genopbygge den, naar Raastofmængden bliver større. Men hvis man tager en lille Virksomhed, hvor Manden selv præsterer Hovedparten af hele Indsatsen, saa vil det, at Virksomheden kommer paa halv Drift eller paa 40 pCt.s Drift, meget hyppigt betyde, at denne Mand simpelt hen gaar fallit og maa lukke. Hvis man derfor i en Periode som den, vi har nu, skal fordele forskellige Raastoffer, er det meget væsentligt, om den Minister, der har Ansvaret herfor, er saaledes indstillet, at han siger: dette Raastof kan vi ikke fordele rent matematisk; vi maa tage det Hensyn, at de smaa Virksomheder faar netop saa meget, at de kan leve. Saa maa man lade de større Virksomheder, som har større økonomisk Modstandsevne, og som lettere kan fremskaffe Beparelses, faa saa meget mindre.

Alle disse Afgørelser vil være afhængige af den Indstilling, Ministeren har; og med den Indstilling og det Ønske om at gøre det bedst mulige, som den højtærede Handelsminister sikkert har, vil han ikke kunne undgaa efterhaanden at skabe Koncentrering af Virksomhederne, formindske Antallet af smaa selvstændige Virksomheder og dermed forberede Socialiseringen, ikke tilsigte at forberede den, men faktisk forberede den.

Indførelse af Fællesindkøb er ganske det samme. I første Omgang, naar man indfører Brancheindkøb, vil maaske de, der er Medlemmer af Brancher, og som igennem denne Ordning faar Lov til at opretholde deres Fortjeneste, ikke gøre Vrøvl. Dette høje Ting vil slet ikke faa at vide, at der sker noget særligt paa dette Omraade. Men naar der er gaaet nogen Tid og man har faaet skabt det Kontor og den Administration, som foretager Fællesindkøbene, vil Befolkningen og navnlig de socialistisk indstillede, som ikke har den Hensigt at opretholde disse Menneskers Eksistens, indtil man kan give Erhvervsfrihed, sige: hvad skal vi egentlig have de Mennesker for, de betyder ikke noget, de er overflødige i den forhaandenværende Situation; hvorfor skal vi ikke skyde det Led ud og billigøre Varen? Med den Indstilling, den højtærede Handelsminister har, vil det være rimeligt og naturligt, at han gør det; hvem har Ret til at vente, at han vil handle mod sin Overbevisning? Der er for mig ingen Tvivl om,

at det er uhyre farligt for Mennesker, der ønsker et frit Erhvervsliv med mange Tusinde selvstændige erhvervsdrivende, fordi vi tror, at det giver den højeste Levefod, at overlade Administrationen af disse Love til en Mand, der har en helt anden Opfattelse, end vi har, og jeg har et Par Gange sagt, at jeg ikke fatter, at man fra radikal Side har turdet vove det.

Det forandrer imidlertid ikke det faktiske Forhold, at disse Bemyndigelseslove er nødvendige i den forhaandenværende Situation. Jeg tør ikke sige, at det vil være muligt at formulere Lovene saaledes, at de tilstrækkeligt kan binde en Minister. Jeg tvivler meget stærkt paa det, og var det muligt, burde man naturligvis ogsaa foretage noget tilsvarende over for andre Ministerier. Men jeg tvivler paa det. Det lyder meget bestikkende, at man skulde føre en Række af disse Omraader over i dette høje Ting, saa de skulde afgøres ved Lov i Stedet for ved Bekendtgørelser, men jeg maa sige, at jeg tror, at dette Ting i al Almindelighed vil mangle fornøden Sagskundskab dertil, og jeg tror ogsaa, at der vil blive levnet alt for lidt Tid til disse Tings Behandling. Rigsdagen vil hyppigt ikke være inde, og jeg tror, at det vil være meget vanskeligt at trække Skillelinien mellem, hvad der skal herover og hvad der skal blive i Ministerierne. Det vil afhænge af Ministerens Skøn ogsaa efter det foreliggende Forslag, og jeg kan derfor ikke sige, at jeg synes, at det foreliggende Forslag virkelig løser den meget alvorlige Opgave, der foreligger.

Jeg og mit Parti er helt enige med Det konservative Folkeparti og dem, der har fremsat Forslaget, i, at Problemet er der, og at det Formaal, man har sat sig, er et rigtigt Formaal, og vi vil meget gerne af al vor Evne støtte dette Formaal, men om det kan gøres tilstrækkelig godt ad denne Vej, eller om der skulde være Mulighed for ad anden Vej at skabe Sikkerhed, tør jeg ikke sige, og jeg vil i hvert Fald, inden jeg tager endelig Stilling til dette, med meget stor Interesse høre, hvad den ærede Ordfører for det radikale Parti har at sige om Sagen.

Jørgen Jørgensen: Egentlig havde jeg ventet, at Det konservative Folkeparti havde trukket sit Forslag tilbage, efter at den saglige Side af Spørgsmaalet om Regeringens Stilling til Udøvelsen af Administrationen var blevet grundigt drøftet under Finanslovdebatten. Ved den Lejlighed udtalte den højtærede Statsminister, hvilket ogsaa maa betragtes som en Selvfølge, at Regeringen naturligvis ikke vil benytte den